

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 16 юни 2022 г.
(OR. fr, en)

9795/22

Междуетноститутуционално досие:
2022/0004(NLE)

EDUC 207
ENV 530
CLIMA 254
SOC 333
SUSTDEV 104
JEUN 90
RECH 325

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	9242/22
Относно:	Препоръка на Съвета относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие

Приложено се изпраща на делегациите горепосочената препоръка на Съвета, приета от Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на заседанието му от 16 юни 2022 г.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие

(Текст от значение за ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 165 и 166 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

1. В рамките на Съюза, макар много държави членки да са постигнали значителен напредък в прилагането на политиките и програмите за учене с цел подкрепа на екологичния преход и насърчаване на ученето, насочено към устойчивото развитие, все още е необходимо продължаване и активизиране на усилията в това отношение. Политиката и практиката за този вид учене следва да бъдат допълнително стимулирани и подкрепяни. Необходимо е да се признае нуждата от взаимосвързано учене между екологичния, икономическия и социалния стълб на устойчивото развитие, като същевременно се постави специален акцент върху екологичния стълб.

2. Европейският зелен пакт¹, Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.², стратегията на Организацията за образование, наука и култура на ООН (ЮНЕСКО) „Образование за устойчиво развитие до 2030 г.“ и извършената във връзка с нея работа на Икономическата комисия за Европа (ИКЕ) на ООН³ подчертават ключовата роля на училищата, висшите училища и други институции за образование и обучение за взаимодействие с учещите, родителите, преподавателите⁴ и по-широката общност във връзка с промените, необходими за постигането на успешен, справедлив и приобщаващ екологичен преход. В заключенията си, озаглавени „Биологичното разнообразие изисква неотложни действия“⁵, Съветът изтъква, че инвестирането в образование, наред с останалите области, е от ключово значение за събирането на най-подходящата информация и намирането на най-добрите решения в това отношение. Стратегията на ЕС за младежта определя изграждането на устойчива зелена Европа като цел и призовава всички млади хора да бъдат активни и образовани в екологичен аспект.
3. Ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, подпомага учещите от всички възрасти в придобиването на необходимите за по-устойчив живот знания, умения и нагласи, в промяната на моделите на потребление и производство, във възприемането на по-здравословен начин на живот и в приноса – както индивидуално, така и колективно – към по-устойчива икономика и общество. Освен това то допринася за изграждането на уменията и компетентностите, все по-необходими на пазара на труда. То насърчава разбирането на взаимосвързаните глобални предизвикателства, пред които сме изправени, включително кризата в областта на климата, влошаването на състоянието на околната среда и загубата на биологично разнообразие, като всички те имат екологично, социално, икономическо и културно измерение.

¹ COM(2019) 640 final.

² COM(2020) 380 final.

³ Включително новата рамка за изпълнение на стратегията на ИКЕ на ООН за образование за устойчиво развитие за периода 2021 – 2030 г.

⁴ За целите на настоящата препоръка понятието „преподаватели“ включва учители, обучители, младежки работници, лица, обучаващи учители, и всички специалисти в областта на формалното, неформалното и информалното образование.

⁵ 12210/20.

4. В целите за устойчиво развитие на ООН, по-специално в цел 4.7, се отправя призив до 2030 г. всички учещи да придобият знанията и уменията, необходими за насърчаване на устойчивото развитие, включително (наред с другото) чрез образование за устойчиво развитие и устойчив начин на живот, права на човека, равенство между половете, насърчаване на култура на мир и ненасилие, глобално гражданство и признание на културното многообразие и приноса на културата за устойчиво развитие⁶.
5. В съобщението относно европейското пространство за образование⁷, в Европейския стълб на социалните права⁸, в стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021 – 2030 г.)⁹ и в съобщението относно ново ЕНП за научни изследвания и иновации¹⁰ се призовава политиките и инвестициите за образование и обучение да бъдат насочени към приобщаващ екологичен и цифров преход с цел постигане на бъдеща устойчивост и просперитет.
6. Ключовите компетентности, определени в Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот¹¹, имат за цел да подкрепят хората в цяла Европа да придобият знанията, уменията и нагласите, необходими за личностна реализация и развитие, пригодност за заетост, социално приобщаване, устойчив начин на живот, успешен живот в едни мирни общества, организиране на живота по здравословно осъзнат начин и активно гражданско участие в условията на бързи и дълбоки промени.
7. Европейската програма за умения¹² е насочена към подпомагане на разработването на предназначен за пазара на труда набор от основни „зелени“ умения с цел създаване на поколение от специалисти, водени от съображения, свързани с околната среда, както и на икономически оператори в сферата на зелената икономика, като се интегрират съображенията, свързани с околната среда и климата, в общото образование, висшето образование, професионалното образование и обучение, както и в научноизследователската област. За да бъде световен лидер в устойчивите технологии, Европа се нуждае от висококвалифицирани специалисти, които да подкрепят екологичния преход.

⁶ ЮНЕСКО, *Образование за устойчиво развитие: пътна карта*, 2020 г.

⁷ COM(2020) 625 final.

⁸ ОВ С 428, 13.12.2017 г., стр. 10.

⁹ ОВ С 66, 26.2.2021 г., стр. 1.

¹⁰ COM(2020) 628 final.

¹¹ Препоръка на Съвета от 22 май 2018 г. относно ключовите компетентности за учене през целия живот, ОВ С 189, 4.6.2018 г., стр. 1.

¹² COM(2020) 274 final.

8. В Препоръката на Съвета относно професионалното образование и обучение (ПОО) за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост¹³ и в Декларацията от Оснабрюк се признава ключовата роля на сектора на ПОО за цифровия и екологичния преход.
9. С Европейския пакт за климата се отправя покана към хората, общностите и организациите да участват в действията в областта на климата и в изграждането на по-зелена Европа, като им се предлагат възможности да научат за изменението на климата, да разработят и внедрят решения и да се свържат с другите, за да мултиплицират въздействието на тези решения. Коалицията „Образование за климата“ има за цел да създаде общност, ръководена от ученици и учители, заедно с техните училища и мрежи и други участници в образованието, да извлича знания от възможно най-разнороден подходящ опит и да преодолее разпокъсаността между различните сектори, области и участниците в образованието.
10. В плана за действие в областта на цифровото образование¹⁴ е представена визия за висококачествено, приобщаващо и достъпно цифрово образование в Европа и се подчертава значението на цифровите технологии като мощен фактор за осъществяването на прехода към зелена икономика, като същевременно се улеснява преминаването към устойчиво поведение както при разработването, така и при използването на цифровите продукти.
11. Новият европейски Баухаус внася културно и творческо измерение в Европейския зелен пакт, като целта е да се покаже как устойчивите иновации водят до осезаеми, положителни промени в ежедневието ни, включително в училищните сгради и в други учебни среди.

¹³ ОВ С 417, 2.12.2020 г., стр. 1.

¹⁴ COM(2020) 624 final.

12. ЮНЕСКО, чрез своята програма „Образование за устойчиво развитие“, работи за превръщането на образованието и обучението в по-централна и видима част от международния отговор на кризата, свързана с климата, и за постигане на всички цели за устойчиво развитие, но по-специално на цел 4.7 относно образованието за устойчиво развитие. Съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата и Парижкото споразумение страните се ангажират да насърчават образованието, обучението, осведомеността и участието на обществеността и публичния достъп до информация в областта на изменението на климата, както и да си сътрудничат в това отношение, в контекста на всички измерения на устойчивото развитие.
13. Налице е нарастваща осведоменост и желание сред младите хора да се ангажират с въпросите на устойчивото развитие, по-специално с въпросите, свързани с околната среда и климата. Резултатите от проучване на Евробарометър, публикувано през май 2022 г., показват, че младите хора в ЕС считат „опазването на околната среда и борбата с изменението на климата“ за един от ключовите приоритети, върху които следва да се съсредоточи Европейската година на младежта (2022 г.). Данните на ОИСР¹⁵ от 2018 г. вече показват висока осведоменост сред 15-годишните относно изменението на климата, екологичната криза и необходимостта от справяне с тях. Същите данни на ОИСР обаче показват, че твърде малко ученици имат усещането, че могат да предизвикат истинска промяна. Мащабите на кризата в областта на климата и околната среда може да създадат у учещите чувство за объркване и безсилие, което може да се задълбочи допълнително от неточната информация и дезинформацията.
14. От голямо значение е системите и институциите за образование и обучение да реагират на надигания се глас на младите хора по отношение на кризите, свързани с климата и биологичното разнообразие, и да включват младите хора в разработването на решения, свързани с ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, и в предприемането на действия за устойчиво бъдеще. Европейската година на младежта (2022 г.) играе важна роля за по-нататъшното стимулиране на ангажираността на младите хора.

¹⁵ ОИСР (2020 г.), Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World? [Готови ли са учениците да живеят в един взаимосвързан свят?], PISA (Програма за международно оценяване на учениците) 2018 г., том VI.

15. Пандемията от COVID-19 изведе на преден план силната ни свързаност с природата и насочи отново вниманието върху системите за образование и обучение. Извлякоха се поуки по отношение на новите възможности за образование и обучение, включително подходи за смесено обучение в различна среда (включително и онлайн), ангажираността и автономността на учещите и връзките между формалното образование и по-широката общност. Пандемията също така засили отдавнашните опасения за физическото, психическото и емоционалното благосъстояние на децата, младежите и възрастните.
16. Центровете за индивидуално образование и грижи в ранна детска възраст, училищата, висшите училища, научноизследователските организации, доставчиците на ПОО и местните общности проявяват все по-голяма активност по отношение на кризите, свързани с климата и биологичното разнообразие. Въпреки това устойчивостта все още не е системна характеристика на образованието и обучението в целия ЕС.
17. В много държави в политиките, стратегиите и учебните програми се включва учене, насочено към екологичната устойчивост, както и други, не по-малко значими понятия като образование за устойчиво развитие и образование за глобалното гражданство. Преподавателите обаче се нуждаят от допълнителна целенасочена подкрепа, експертен опит и възможности за обучение, за да включват принципите на екологичния преход и устойчивото развитие в своите практики на преподаване и обучение. Те често се чувстват недостатъчно подготвени, за да се справят с тревогите и песимизма, свързани с опазването на околната среда, и да помогнат на учещите да се ангажират с климатичните и екологичните проблеми по положителен начин.
18. Цялостните институционални подходи към устойчивостта, обхващащи всички сфери на дейност, не винаги са достатъчно използвани. Тези подходи могат да включват преподаване и учене; управление; научни изследвания и иновации; инфраструктура, съоръжения и операции, и в тях следва да бъдат ангажирани учещите, персоналът, родителите, местните и по-широките общности.

19. Потенциалът и възможността за допълване и укрепване на други програми за образование и обучение трябва да бъдат допълнително проучени. Преподаването и ученето, насочени към екологичния преход и устойчивото развитие, могат да осигурят цялостна подкрепа на политиките и програмите за здравеопазване, благосъстояние и приобщаване; активното и глобално гражданство; солидарността; съсредоточеното върху учещите обучение; научните изследвания и иновациите; цифровата трансформация, включително изкуствения интелект¹⁶.
20. Систематичното интегриране на измерението на образованието и обучението в други политики, свързани с екологичния преход и устойчивото развитие, като перспектива за целия живот, може да подпомогне изпълнението на тези политики. То може също така да свърже различни сектори на обществото и икономиката и ефективно да включи устойчивостта в образованието и обучението.
21. Настоящата препоръка е в пълно съответствие с принципите на субсидиарност и на пропорционалност. В нея се отчита, че степента на автономност, с която се ползват институциите за образование и обучение, се различава съществено между отделните държави членки. В някои държави членки институциите за образование и обучение, институциите за подготовка на учители, както и учителите и обучителите, се ползват с висока степен на автономност. Препоръката ще бъде изпълнена в съответствие с националните обстоятелства и в сътрудничество с държавите членки.

¹⁶ Международният изследователски център за изкуствения интелект (IRCAI) под егидата на ЮНЕСКО е първият световен център, който се занимава в рамките на дейностите си с изкуствения интелект, образованието и устойчивото развитие.

ПРЕПОРЪЧВА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, при пълно зачитане на принципите на субсидиарност и пропорционалност и като признават различните степени на автономност на институциите за образование и обучение, в зависимост от националните обстоятелства:

1. Да ускорят и увеличат усилията, подкрепящи системите за образование и обучение за предприемането на действия в полза на екологичния преход и устойчивото развитие, така че учещите от всички възрасти и от всякакъв произход да имат достъп до висококачествено, справедливо и приобщаващо образование и обучение относно устойчивостта, изменението на климата, опазването на околната среда и биологичното разнообразие, като се зачитат съображенията от екологично, социално и икономическо естество.
2. Да определят ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, като една от приоритетните области в политиките и програмите за образование и обучение, така че да се даде на сектора подкрепа и възможност да допринесе за устойчиво бъдеще като част от едно цялостно разбиране за образованието. Да прилагат и да разработват допълнително всеобхватни и основани на сътрудничество подходи към преподаването и ученето, насочени към екологичния преход и устойчивото развитие, с участието на всички имащи отношение към системата за образование и обучение и на заинтересовани страни от други релевантни сектори.
3. Да осигурят разнообразни възможности за обучение в условията на формално, неформално и информално образование, така че хората на всяка възраст да могат да се подготвят и активно да допринасят за екологичния преход и да предприемат действия за екологично стабилна, устойчива, кръгова и неутрална по отношение на климата икономика, както и за справедливи, приобщаващи и мирни общества.
4. Да обмислят следните мерки на равнището на системата:
 - а) съгласуване, в тясно сътрудничество със съответните заинтересовани страни, на стратегиите и планове в областта на образованието и обучението с екологичния преход и устойчивото развитие, включително тези, свързани с учебните програми и оценяването и с първоначалното обучение на преподавателите и продължаващото професионално развитие; подкрепа за прилагането на национални и други стратегии и политики, включително относно свързани понятия като образование за устойчиво развитие, чрез механизми за проследяване и мониторинг;

- б) инвестиране във, когато е целесъобразно, и предоставяне на обучение за екологично и устойчиво оборудване, ресурси и инфраструктура (сгради, терени и технологии) за учене, социализация и отдих, за да се гарантира здравословна, безопасна, приобщаваща, творческа и стабилна учебна среда;
- в) повишаване на осведомеността за ползите и възможностите, които предоставя ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, и подкрепа на институциите за формално и неформално образование и обучение, включително тези за образование и грижи в ранна детска възраст, за превръщането на темите, свързани с изменението на климата, опазването на околната среда, биологичното разнообразие и устойчивостта, в част от ежедневието на учещите, и за насърчаването на култура на устойчивост;
- г) развиване на знанията, уменията и нагласите на учещите от всички възрасти да живеят по-устойчиво, да насърчават устойчиви модели на потребление и производство, да възприемат по-здравословен и по-съобразен с околната среда начин на живот и да допринасят индивидуално и колективно за трансформацията на нашите общества;
- д) подкрепа и подобряване на преподаването и ученето, насочени към екологичния преход и устойчивото развитие, чрез предоставяне на инфраструктура, цифрови инструменти и ресурси и чрез подкрепа за цифровите компетентности на преподавателите;

- е) осигуряване на съдържателно и координирано участие на всички учещи за предлагането и съвместното разработване на подходи за това какво, как и къде да научават за и в полза на екологичния преход и устойчивото развитие и тяхното постигане; насърчаване на участие, балансирано по отношение на пола, на учещи от всякакъв произход, включително тези с по-малко възможности; осигуряване на възможност за всички учещи да участват във вземането на решения и да се ангажират с него на равнището на своята институция, както и в своите местни и по-широки общности;
- ж) разработване и подкрепа, в тясно сътрудничество със съответните заинтересовани страни, на учебни планове, програми и рамки, в които е предвидено време и място за учещите да развиват компетентности за устойчивост¹⁷ от ранна възраст. Ученето между поколенията и местните примери, проблеми и решения могат да направят учебните планове по-актуални за учещите, като им покажат, че действията, свързани с изменението на климата, биологичното разнообразие, опазването на околната среда и устойчивостта, могат да бъдат значими и на местно равнище;
- з) подкрепа за сътрудничество и създаване на мрежи за устойчивост, опазване на околната среда и биологично разнообразие, в които участват например местни органи, организации за работа с младежта и младежки организации, центрове за екологично образование и обучение, центрове за глобално обучение, горски стопанства, паркове, животновъдни и земеделски стопанства, музеи, библиотеки, неправителствени организации, научноизследователски организации, организации на потребителите и предприятия, като по този начин се укрепват връзките между формалното, неформалното и информалното учене;
- и) подкрепа за по-мощно разгръщане на добрите практики и педагогическите изследвания във връзка с преподаването и ученето, насочени към екологичния преход и устойчивото развитие, на всички нива и във всички видове образование и обучение.

¹⁷ Концепцията за „компетентности за устойчивост“, както е описана в GreenComp, европейската рамка на компетентностите в областта на устойчивостта, обхваща знанията, уменията и нагласите, от които се нуждаят учещите от всички възрасти, за да живеят, работят и действат по устойчив начин (включително критично мислене, системно мислене и връзка с природата). „Зелените умения“ се отнасят до професионалните умения, необходими на всички сектори и на всички равнища на пазара на труда за целите на екологичния преход, включително създаването на нови „зелени“ работни места.

5. Да подкрепят допълнително учещите, като обмислят следните мерки:

- а) предоставяне на възможности на учещите, още от предучилищна възраст, да разбират, да ценят и да се ангажират с природния свят и неговото биологично разнообразие, да развият чувство на любопитство и възхищение и да се научат да действат — индивидуално и колективно, за постигане на устойчивост;
- б) подсилване, включително чрез финансова подкрепа в съответствие с националните схеми за финансово подпомагане, на висококачественото учене през целия живот, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, в това число стажове, чиракуване, доброволчество, извънкласни дейности, дейности, свързани с младежката работа, и други форми на формално, неформално и информално учене, както и на връзките между тях; стимулиране и отдаване на признание на действията и програмите за гражданска ангажираност в това отношение;
- в) създаване на условия за методи и подходи на учене, които са основани на сътрудничество и опит и са практически ориентирани и подходящи за местната среда и традиции, и подкрепа за интердисциплинарни дейности и дейности, обхващащи различни учебни планове. Това включва предоставяне на практически възможности на учещите да наблюдават природата и да се грижат за нея, и да намаляват използването на ресурси, да ремонтират, използват повторно и рециклират, което би им помогнало да разберат значението на устойчивия начин на живот и кръговата икономика;
- г) предоставяне на основана на факти и достъпна информация за кризата, свързана с климата, околната среда и биологичното разнообразие, и за факторите, които я обуславят, както е договорено в Конвенцията от Орхус¹⁸;
- д) развиване на умения за решаване на проблеми и сътрудничество; насърчаване на критичното мислене, медийната грамотност и системното мислене; както и подкрепа за положителни действия, включително доброволчество, за преодоляване и намаляване на страха и безсилието, които учещите могат да изпитват спрямо планетарните кризи.

¹⁸ Конвенция за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда.

6. Да подпомагат допълнително преподавателите с оглед на улесняване на ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, като обмислят следните мерки:
- а) признаване, че всички преподаватели, независимо от тяхната дисциплина или образователен сектор, са преподаватели по устойчивост, които трябва да подкрепят учещите при подготовката им за екологичния преход; предоставяне на възможности на преподавателите да повишат осведомеността на учещите относно целите за устойчиво развитие; включване, провеждане на консултации и подкрепа на преподавателите при разработването на учебните планове и програми и при други образователни реформи, свързани с екологичния преход и устойчивото развитие, както и при определянето на подходящо професионално развитие;
 - б) подкрепа за интегрирането на екологичния преход и устойчивото развитие в програмите за първоначална подготовка на учителите и обучителите; в програмите за непрекъснато професионално развитие; в професионалните стандарти и рамки за учителите, за да се развие компетентността на преподавателите по отношение на устойчивостта;
 - в) подкрепа за схеми за наставничество и програми за професионално развитие на равнището на институциите; подкрепа на преподавателите за използването на цифрови инструменти и технологии в практиката им с цел подобряване на преподаването и ученето, насочени към екологичния преход и устойчивото развитие;

- г) доразвиване и проучване на възможности и стимули за преподавателите да участват в програми за професионално развитие, свързани с устойчивостта, например чрез включването им в кариерното израстване и развитие, и въвеждане на длъжности за преподавателите като координатор по устойчивостта;
- д) подкрепа на преподавателите, включително чрез осигуряване на необходимото време и пространство, за възприемането на педагогически методи, които подобряват преподаването и ученето, насочени към екологичния преход и устойчивото развитие, чрез интердисциплинарен подход, и да разгръщат социално-емоционалните аспекти на ученето, така че всички учещи да станат катализатори на промяната и да се научат да обмислят и да предприемат действия – индивидуално и колективно, на местно и на глобално равнище – за един по-устойчив свят;

- е) насърчаване и улесняване, по целесъобразност, на трансформиращото и интердисциплинарното преподаване и учене, при което се използват както традиционни, така и иновативни подходи за учене, включително практическо обучение, подходът STEAM¹⁹, хакатони, учене чрез общественополезен труд и игровизация;
- ж) разработване и предоставяне на ресурси в помощ на преподавателите, включително по отношение на оценяването; подпомагане на преподавателите за използването на традиционни и нови инструменти и материали за преподаване и обучение, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, в различна среда – на закрито и на открито, в цифрова или в друга среда; осигуряване на достъп до експертни центрове, включително центрове за екологично образование и обучение;
- з) насърчаване на научната общност на знание и иновации да се ангажира с доставчиците на формално, неформално и информално образование и обучение, за да подкрепи преподавателите в областта на екологичния преход и устойчивото развитие; подпомагане на участието в проучвателни проекти и изследвания, свързани с извънредните климатични ситуации, екологичната криза и устойчивостта.

7. Да продължат подкрепата за институциите за формално и неформално образование и обучение с цел ефективното интегриране, когато е целесъобразно, на екологичния преход и устойчивото развитие във всички техни дейности и операции, като обмислят следните мерки:

- а) насърчаване и улесняване на цялостни институционални подходи за ефективно постигане на устойчивост, които обхващат преподаване и учене; визия, планиране и управление; активно участие на учещите и служителите; участие на семействата; управление на сгради и ресурси; партньорства с местни и по-широки общности; научни изследвания и иновации; подкрепа на ръководителите в образованието при управлението на организационните промени със специално професионално развитие и насоки за изпълнение на техните функции;

¹⁹ При подхода STEAM (науки, технологии, инженерство, изкуства и математика) се използва творческият потенциал от свързването на образованието в областта на науките, технологиите, инженерството и математика с изкуствата, хуманитарните и социалните науки.

- б) подкрепа на институциите за образование и обучение за разработването, наблюдението и оценката на техните стратегии за устойчивост и/или включването на устойчивостта в съществуващите процеси и мерки (напр. планове за развитие на училищата, определяне на мисии и стратегии за висшето образование); осъзнаване, че това е дългосрочен процес, изискващ малки измерими стъпки, които се проследяват и оценяват текущо, включително чрез самооценка от страна на институцията;
- в) в съответствие с тяхната институционална автономност, насърчаване и оказване на подкрепа на центровете за образование и грижи в ранна детска възраст, училищата, висшите училища, доставчиците на ПОО, институциите за учене за възрастни и други доставчици на образование да участват в инициативи за екомаркировка, които могат да донесат екологични, социални, образователни и икономически ползи; осигуряване на помощни структури за такива схеми, напр. агенции или органи за подкрепа на цялостни институционални подходи, наставничество и работа в мрежа, образци и насоки, както и финансово подпомагане;
- г) съсредоточаване на част от вътрешните и/или външните механизми за преглед и осигуряване на качеството на организациите за образование и обучение върху устойчивостта; отчитане на ефективната ангажираност на висшите училища чрез подходящи средства, включително например механизми за финансиране;
- д) по-нататъшно интегриране на екологичния преход и устойчивото развитие в програми, учебни програми и модули в областта на ПОО и висшето образование (в съответствие с институционалната автономност и академичната свобода) в редица дисциплини, включително бизнес науки, социални науки, педагогически науки, хуманитарни науки, изкуства, архитектура и инженерство, планиране и управление на земеползването; използване на ресурси и материали, разработени от екологични и образователни неправителствени организации и други съответни органи;

- е) подкрепа на институциите за висше образование, ПОО и ученето за възрастни при разработването на малки и специализирани учебни курсове в областта на екологичния преход и устойчивото развитие, които могат да доведат, наред с другото, до микроудостоверения, с цел задълбочаване, разширяване и актуализиране на професионалните компетентности;
- ж) насърчаване на партньорства с всички дисциплини и участници, включително бизнеса, изкуствата, стопанствата, културното наследство, спорта, младежта, научноизследователските институти, организациите на гражданското общество, сектора на образователните ресурси (включително технологии, издателска дейност и друго оборудване за учебната програма) и научните изследвания в областта на образованието; подпомагане на разработването на извънкласни, летни и други програми, като същевременно се осигурява подкрепа за стажове, например в лаборатории, предприятия, изследователски институции и неправителствени организации;
- з) подкрепа за програми, които насърчават иновациите и предприемачеството в областта на устойчивостта; укрепване на институциите за висше образование и ПОО с цел създаване или укрепване на центрове за устойчивост, които ще засилят иновациите и предприемачеството, насочени към екологичния преход и устойчивото развитие, кръговата икономика и биологичното разнообразие.

8. Където е уместно, да мобилизират национални и европейски средства за инвестиции в инфраструктура, обучение, инструменти и ресурси за повишаване на устойчивостта и готовността на формалното и неформалното образование и обучение за екологичния преход, по-специално „Еразъм+“, Механизма за възстановяване и устойчивост, Европейския корпус за солидарност, Европейския социален фонд плюс, Европейския фонд за приспособяване към глобализацията, Европейския фонд за регионално развитие, инструмента за техническа подкрепа, програмите „Цифрова Европа“, „Хоризонт Европа“ и InvestEU.
9. Да инвестират в мониторинг, научни изследвания и оценка на предизвикателствата пред политиката и на въздействието на тези инициативи, за да се извлекат поуки, които да послужат при изготвянето на политиките. Това може да включва прилагане на съществуващите показатели и цели, включително на международно равнище.

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА, ПРИ НАДЛЕЖНО ОТЧИТАНЕ НА СУБСИДИАРНОСТТА И НАЦИОНАЛНИТЕ ОБСТОЯТЕЛСТВА:

10. Да улесни сътрудничеството и взаимното обучение между държавите членки и заинтересованите страни в областта на ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, чрез:
- а) стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021 – 2030 г.)²⁰, в която образованието и обучението, насочено към екологичния преход, е ключова приоритетна област;
 - б) разпространение и насърчаване на използването на възможности за поощряване, подкрепа и осигуряване на формално и неформално образование и обучение, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, в рамките на програми на ЕС за финансиране, като „Еразъм+“, Европейския корпус за солидарност, програма LIFE, Европейския социален фонд плюс, Европейския фонд за приспособяване към глобализацията, „Хоризонт Европа“, в т.ч. действията „Мария Склодовска-Кюри“, програмата за образование и повишаване на осведомеността по въпросите на развитието и инструмента за техническа подкрепа;

²⁰ Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021 – 2030 г.), ОВ С 66, 26.2.2021 г., стр. 1.

- в) споделяне на добри практики от обмена на персонал, проектите и мрежите в рамките на „Еразъм+“, включително чрез алиансите на европейски университети, онлайн общността eTwinning, академиите за учители по „Еразъм+“, както и центровете за високи постижения в областта на професионалното образование, действията „Мария Склодовска-Кюри“ и Европейския институт за иновации и технологии;
- г) откриване, документиране и споделяне на добри практики, включително чрез съществуващи онлайн платформи²¹, и подпомагане на работата в мрежа на национални и други организации, които работят в областта на образованието, както и екологичния преход и устойчивото развитие във формалното и неформалното образование и обучение;
- д) включване на младите хора в изпълнението на препоръката, по-специално чрез Европейската година на младежта 2022 г. и диалога по въпросите на младежта в ЕС, за да се гарантира, че мненията, възгледите и потребностите на младежите и младежките организации ще бъдат взети под внимание в пълна степен;
- е) осъществяване на взаимодействия с коалицията „Образование за климата“ и „Новия европейски Баухаус“.

²¹ Тук може да се включат коалицията „Образование за климата“, предстоящата Европейска платформа за училищно образование, Кътът за обучение, платформата Science is Wonderful! (Науката е чудесна!), Европейският младежки портал, Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE), Scientix, Европейският алианс за професионална подготовка и Пактът за умения.

11. Да разработи, споделя и предоставя за свободно ползване ресурси, материали и научни изследвания относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, в сътрудничество с държавите членки, включително относно GreenComp – новата европейска рамка за компетентности в областта на устойчивостта.
12. Да подкрепя обучителите в преподаването с насоченост към екологичния преход и устойчивото развитие чрез:
 - а) предоставяне на ресурси и помощни материали за свободно ползване на Европейската платформа за училищно образование, EPALЕ и Европейския младежки портал;
 - б) отдаване на признание за изключителни усилия в преподаването и ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, чрез инициативите на ЕС за присъждане на награди, в това число Европейската награда за иновативно преподаване, наградата eTwinning и Европейските награди за професионални умения.
13. Да наблюдава развитието на „зелени“ умения и нагласи за екологична устойчивост във висшето образование, сред завършилите ПОО и изследователите в началния етап от професионалното си развитие, без да създава нови задължения за докладване или допълнителна тежест за държавите членки, посредством съществуващите европейски проучвания, като европейската инициатива за проследяване на дипломираните лица, например като включи въпроси за подобни нагласи в тези проучвания.
14. Да наблюдава напредъка в образованието, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, в рамките на съществуващите доклади за европейското пространство за образование и Европейския зелен пакт, без да създава нови задължения за докладване или допълнителна тежест за държавите членки. Това включва подкрепа за разработването на евентуални показатели или цели на равнище ЕС относно устойчивостта, както е посочено в Резолюцията на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021 – 2030 г.).

15. Да засили сътрудничеството със съществуващите международни организации, най-вече с ЮНЕСКО и с други органи на ООН, включително ИКЕ на ООН, за да се насърчи подход към образованието и обучението, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, сред създателите на политиките, професионалистите и заинтересованите страни в държавите членки и между държавите членки, който залага на равенство, приобщаване и справедливост, в съответствие с Европейския зелен пакт, целите за устойчиво развитие и Пътната карта на ЮНЕСКО за образование за устойчиво развитие до 2030 г.
16. Да продължи да укрепва екологичното измерение на програмите „Еразъм+“ и „Европейски корпус за солидарност“ – и в двата случая чрез устойчива мобилност, сътрудничество онлайн и екологични практики в проектите и силен акцент върху екологичния преход и устойчивото развитие в сътрудничеството между различните заинтересовани страни, свързани с образованието, обучението и младежта.

Съставено в Люксембург на [...] година.

За Съвета

Председател
